

A democracia máis alén das urnas

1. Máis alén das urnas

© PABLO TOSCO

© OXFAM INTERMÓN

© PABLO TOSCO

Actividades

1. Que están a facer as persoas das fotografías?

.....

2. Por que cres que o fan?

.....

3. Que teñen en común todas estas accións?

.....

Participar

Significa intervir activamente na concepción e na xestión do benestar común, significa saír dos intereses e proxectos persoais para asumir proxectos colectivos e traballar neles con interese, responsabilidade, dedicación e coherencia.

4. E ti, como participas?

En casa	
Na escola	
Co grupo de amigos e amigas	
No teu tempo de lecer	
No teu barrio, na túa localidade	

5. Destas actividades, en cal participas de forma voluntaria?

6. Por que cres que é importante facelo en cada un dos casos anteriores?

2. Unha decisión difícil

Desde hai dous anos, Omar xoga no equipo de baloncesto do barrio. Esta temporada subiu de categoría. Dentro do equipo, Omar é unha peza chave e o adestrador confía nel. Xa se encontran no final da liga e teñen que defender a súa permanencia.

Hai tempo que Omar planificou unha excursión cos amigos da escola a que ía antes, mais a excursión é o sábado, e a cada sábado de mañá faise o adestramento previo ao partido da tarde. Omar ten dúbidas.

Actividades

7. Preséntase algún problema nesta situación? Quen ou que persoas o teñen? Cal é exactamente o problema de cada persoa?

8. Que alternativas ten Omar? (Imaxina todas as que poidas)

9. Cales son as consecuencias das diversas alternativas?

10. Como actividade final, debería discutirse e chegar a acordar co grupo cal sería a mellor opción.

3. Hoxe eliximos delegado ou delegada

Estamos no grupo de 4.º da ESO do instituto e, como en todos os inicios de curso, chega o momento de elixir un delegado ou delegada. Entre toda a aula elabórase, durante a hora da titoría, unha lista das características que debería ter quen represente o grupo.

Despois da reflexión, chega a hora das candidaturas. Aída, Xaime e Henrique deciden presentarse.

Aída: é a alumna co mellor currículo de todo o curso de 4.º da ESO, mais non é unha persoa demasiado dialogante e sempre foi difícil traballar con ela en grupo.

Xaime: chegou neste ano ao instituto a causa dunha mudanza de domicilio. Aínda non fixo amigos, mais comezou rapidamente a participar na vida do barrio.

Henrique: é bastante popular entre os rapaces e as raparigas do insti-

tuto, mais ten un carácter forte que ás veces o levou a enfrontamentos verbais con outras persoas.

Despois das votacións, é elixido Henrique como delegado.

Actividades

11. Que opinas sobre o resultado da elección?

12. Foron respectados os acordos do grupo? Cres que estes acordos son importantes?

13. Entre os votos hai algún en branco. Que pensas?

14. Por que é importante saber elixir as persoas que nos representan?

4. Que son as eleccións?

“As eleccións son o procedemento a través do cal os cidadáns e as cidadás eliximos as persoas que nos representan para exercer o poder político”.

Mais... como funciona este proceso?

Son os partidos políticos e as coalicións os encargados de presentar unhas listas pechadas cos candidatos e coas candidatas que se presentan en cada unha das circunscricións electorais. A distribución de mandatos varía segundo o ámbito territorial ao cal nos referimos, favorecendo claramente as provincias menos poboadas.

Máis informacións en: www.infoelectoral.mir.es

A través de varias estratexias de comunicación, os partidos difunden durante a campaña electoral o seu programa, en que se encontran resumidas as súas propostas de goberno.

Despois da campaña, chega a xornada electoral e, posteriormente, o momento de contar os votos.

Actividades

- 15.** Observa os resultados das eleccións xerais ao Congreso dos Deputados de novembro de 2011 e repara na relación entre o número de votos e o de deputados. Despois, calcula cuántos votos necesita un partido para obter un mandato.

Eleccións ao Congreso de novembro de 2011

Censo: 35.779.491 · Votantes: 24.666.441 (68,94%) · Nulos: 317.555 (1,29%)
Válidos: 24.348.886 (98,71%) · En branco: 336.823 (1,37%)

Candidatura	Votos	%	Deputados
PP - PARTIDO POPULAR	10.866.566	44,63%	186
PSOE - PARTIDO SOCIALISTA OBREIRO ESPAÑOL	7.003.511	28,76%	110
IU-LV - ESQUERDA UNIDA – OS VERDES: A ESQUERDA PLURAL	1.686.040	6,92%	11
UPyD - UNIÓN PROGRESO E DEMOCRACIA	1.143.225	4,70%	5
CiU - CONVERGÈNCIA I UNIÓ	1.015.691	4,17%	16
AMAIUR - AMAIUR	334.498	1,37%	7
EAJ-PNV - EUZKO ALDERDI JELTZALEA-PARTIDO NACIONALISTA VASCO	324.317	1,33%	5
ESQUERRA - ESQUERRA REPUBLICANA	256.985	1,06%	3
EQUO - EQUO	216.748	0,89%	0
BNG - BLOQUE NACIONALISTA GALEGO	184.037	0,76%	2
CC-NC-PNC - COALICIÓN CANARIA-NOVA CANARIAS	143.881	0,59%	2
COMPROMÍS-Q - BLOC-INICIATIVA-VERDS-EQUO-COALICIÓ COMPROMÍS	125.306	0,51%	1
PACMA - PARTIDO ANIMALISTA CONTRA O MALTRATO ANIMAL	102.144	0,42%	0
FAC - FORO DE CIUDADÁNS	99.473	0,41%	1
Eb - ESCANOS EN BRANCO	97.673	0,40%	0
PA - PARTIDO ANDALUCISTA	76.999	0,32%	0
PxC - PLATAFORMA PER CATALUNYA	59.949	0,25%	0
P.R.C. - PARTIDO REXIONALISTA DE CANTABRIA	44.010	0,18%	0
GBAI - GEROA BAI	42.415	0,17%	1
Outros	185.122	0,75%	0
TOTAL			350

Actividades

16. A lei D'Hondt

Para calcular cuántos candidatos elixidos corresponden a cada partido en función da cantidade de votos, é utilizado un sistema proporcional que recibe o nome de lei D'Hondt e que favorece os partidos maiores e máis votados.

Mais para poder participar na distribución dos mandatos fai falta recibir como mínimo 3% de votos válidos emitidos na circunscrición. As candidaturas que obteñan unha porcentaxe menor de votos non son consideradas.

Segundo esta lei, o número de votos obtidos por cada partido é dividido entre 1, 2, 3, etc., até chegar ao número de deputados que deben ser elixidos en cada circunscrición. Os cocientes resultantes son ordenados de maior a menor, sendo elixidos os máis altos.

Exemplo:

Imaxinemos os resultados das eleccións xerais na provincia de Palencia, á cal corresponden tres deputados:

**Palencia,
Eleccións ao Congreso de novembro de 2011**

División	PP	PSOE	IUCL
1	58.759	33.328	6.259
2	29.379	16.664	3.129
3	19.586	11.109	2.086
Deputados	2	1	0

5. Os mozos non teñen interese na política?

Nas nosas sociedades, unha das formas de participación política é votar.

Formalmente, a cada catro anos votamos nas eleccións (municipais, autonómicas ou estatais) a fin de elixir os nosos representantes nas diversas asembleas lexislativas. Estes representantes tomarán importantes decisións no noso nome, que poden ter consecuencias positivas ou negativas para a nosa sociedade. Participar nas eleccións é un dereito que temos como cidadáns e cidadás, mais tamén é un deber. Porén, non todo o mundo está de acordo na utilidade do voto. Propómosvos un debate-xogo de rol sobre este tema co lema:

Quen non vota erra?

Actividades

17. A través dun debate ordenado e participativo, expoñede os argumentos do voso grupo, dialogade cos demais compañeiros e compañeiras, e respondede á pregunta do debate de forma razoada.

Grupo 1

Sodes un grupo de mozos e mozas comprometidos politicamente cun partido maioritario que defende o deber de ir votar. Tedes clara a vosa opción de voto.

Grupo 2

Sodes un grupo de mozos e mozas que apoian un partido minoritario, ao cal pensades votar, mais dinvos que o voso voto non é útil porque, ou este partido non obterá os suficientes votos para ter representación, ou obterá moi poucos deputados.

Grupo 3

Sodes un grupo de mozos e mozas que defenden a abstención porque non estades de acordo co actual funcionamento do sistema de partidos pola súa limitada capacidade de participación e diálogo.

Ademais, credes que a auténtica democracia debe ser conseguida máis alén de ir votar.

Pensades que hai que estar presente nos movementos sociais (ecoloxistas, feministas, asociacións de veciños, ONG, etc.), xa que son os únicos que propoñen accións concretas para conseguir transformacións sociais.

Grupo 4

Sodes un grupo de mozos e mozas que defenden a abstención porque pensades que vós non tedes nada que ver con iso. Preferides “pasar” porque non confiades en absoluto nos políticos nin na política (que só beneficia os que viven dela). Credes que só vós sodes capaces de resolver os vosos propios problemas.

6. E ti, como podes participar?

Actividades

18. Despois de realizar todas estas actividades, e sabendo moito mellor o que significa participar, propómoste que recuperes o cadro que aparecía no exercicio inicial e que tentes completalo con aquelas actividades que non fas e que cres que poderías facer. Explica, tamén, como levándoas a cabo colaboras co benestar común.

En casa	
Na escola	
Co grupo de amigos e amigas	
No teu tempo de lecer	
No teu barrio, na túa localidade	